

GOSPODARENJE ŠUMAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Mr. sp. Tihomir Pejnović, dipl. ing. šum.

28. Listopada 2025.

Što je šumarstvo?

Šumarstvo je znanost i gospodarska djelatnost koja se bavi uzgojem, zaštitom i iskorištavanjem šuma.

Zakonom o šumama uređuje se sustav i način upravljanja, gospodarenja, korištenja i raspolaganja šumama i šumskim zemljištima po načelima održivog gospodarenja, ekonomske i ekološke prihvatljivosti te socijalne odgovornosti.

Zakon o šumama, čl. 3., st (2): "Održivo gospodarenje šumama znači korištenje šuma i šumskog zemljišta na način i u mjeri koja odražava njihovu bioraznolikost, produktivnost, kapacitet za regeneraciju, vitalnost i potencijal da trenutačno i ubuduće ispune odgovarajuće ekološke, gospodarske i društvene funkcije na lokalnoj, nacionalnoj i globalnoj razini te koji ne uzrokuje štetu drugim ekosustavima."

Stari šumarski izraz: POTRAJNOST

- 1. potrajnost šume (biološka i ekološka komponenta)**
- 2. potrajnost prihoda (ekonomska komponenta)**

Što je šuma?

Šuma je složena vegetacijska formacija, najsloženiji ekosustav

Iz zakona o šumama (Narodne Novine, broj 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20, 101/23 i 36/24)

Članak 5.

”(1) Šumom se smatra zemljište koje je suvislo obraslo šumskim drvećem i/ili njegovim grmolikim oblicima, grmljem i prizemnim rašćem na površini od 0,1 ha i većoj, gdje se trajno proizvode šumski proizvodi i ostvaruju općekorisne funkcije, a između biocenoze i staništa vladaju uravnoteženi odnosi.

Članak 8.

(20) šumska sastojina je dio šume koji se od ostalih dijelova šume razlikuje po vrsti drveća, načinu gospodarenja, načinu postanka, starosti i stadiju razvoja

(21) šumski ekosustav je dinamična zajednica biljaka, gljiva, životinja, algi i mikroorganizama i njihovog neživog okoliša koji međusobno djeluju kao funkcionalna jedinica u kojem drveće i druga drvenasta vegetacija određuju strukturne i funkcionalne odnose na određenom staništu i pri određenim ekološkim uvjetima.”

Šume u Hrvatskoj

- U Hrvatskoj 95% prirodnih šuma i šuma podignutih na način sličan prirodnom, 5% umjetnih (kulture i plantaže)
- **Vrste bjelogoričnog drveća (listače):**
hrast lužnjak, hrast kitnjak, cer, medunac, crnika, bukva, jasen, javor, brijest, obični grab, crni grab, bjelograbić, divlja trešnja, brekinja, pitomi kesten, bagrem, klen, lipa, breza, domaća topola, vrba, joha, platana i dr. (ukupno 83 vrste)
- **Vrste crnogoričnog drveća (četinjače)**
obična jela, obična smreka, obični bor, crni bor, alepski bor, borovac, ariš, duglazija, tisa, čempres, pačempres i dr. (ukupno 28 vrsta)

- Velika raznolikost biljnih i životinjskih vrsta na malom prostoru uvjetovana je klimatskim i reljefnim karakteristikama područja RH.
 - Hrvatska: oko 4500 biljnih vrsta i podvrsta
 - Njemačka: oko 2500 biljnih vrsta i podvrsta
 - Skandinavija: još znatno manje

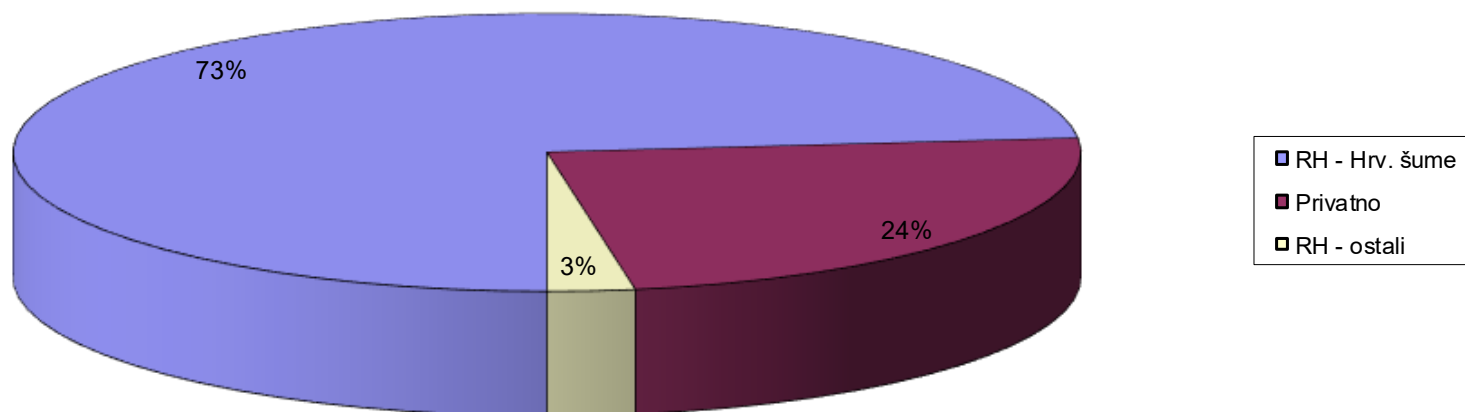
Životinjski svijet:

- ptice
- sisavci
- vodozemci
- gmazovi
- entomofauna

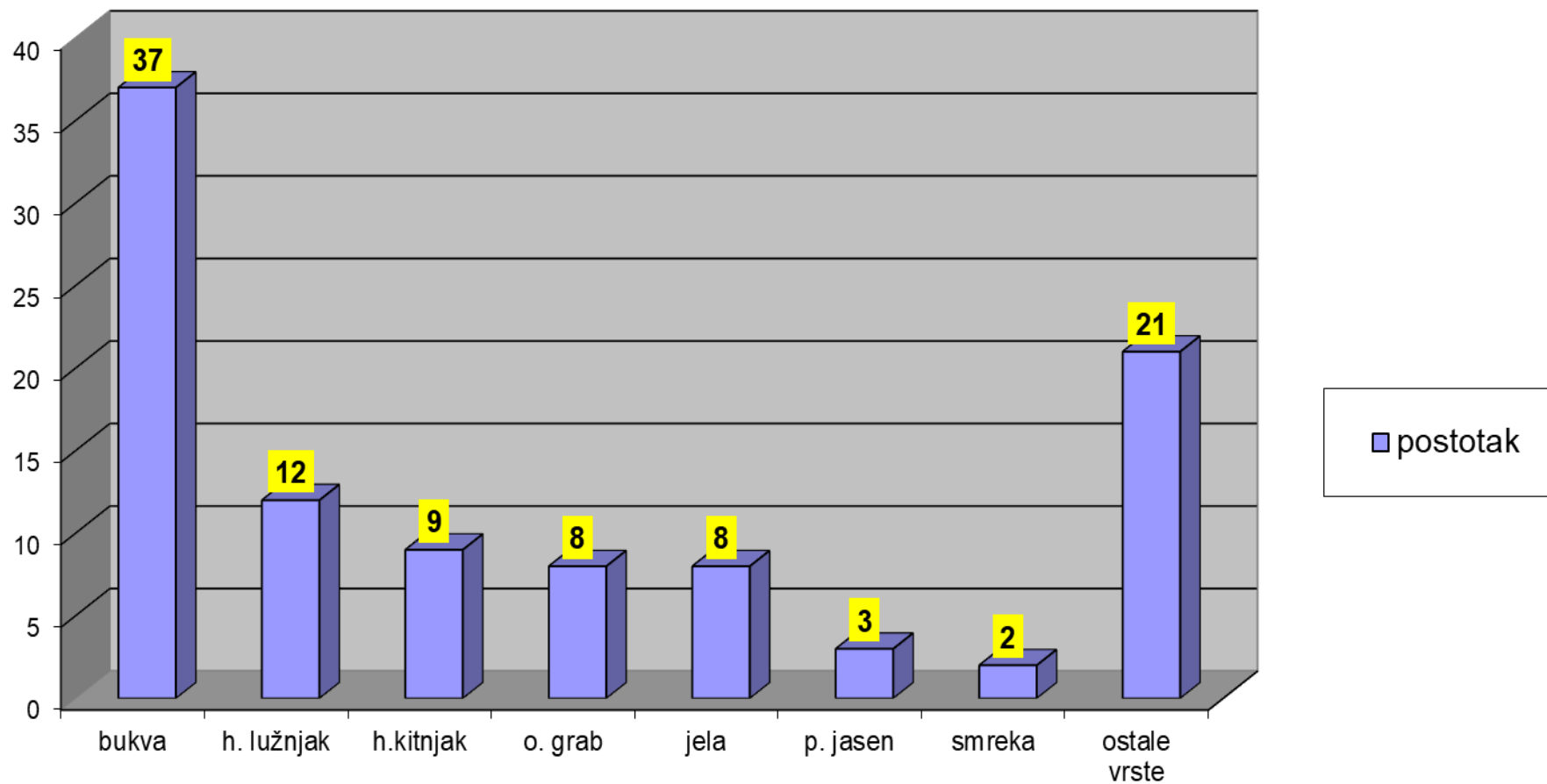

- Ukupna površina šuma i šumskih zemljišta u RH iznosi 2.759.039 ha, što čini 49% kopnene površine države.
- Od toga je 2.097.318 ha (76 %) u vlasništvu RH, dok je 661.721 ha (24 %) u vlasništvu privatnih šumoposjednika.
- Površina šuma u vlasništvu države kojima gospodari javni šumoposjednik tvrtka Hrvatske šume d.o.o. iznosi 2.024.461 ha.

Vlasnička struktura šuma

Postotni udio vrsta drveća u šumama Hrvatske

- Drvena zaliha šuma u Hrvatskoj iznosi 418,6 mil. m³
 - Hrvatske šume d.o.o. 315,8 mil. m³
 - Države šume -ostali korisnici 19,1 mil. m³
 - Privatni šumoposjednici 83,7 mil. m³

- Prirast 10,1 mil. m³
 - Hrvatske šume d.o.o. 7,5 mil. m³
 - Države šume -ostali korisnici 0,4 mil. m³
 - Privatni šumoposjednici 2,2 mil. m³

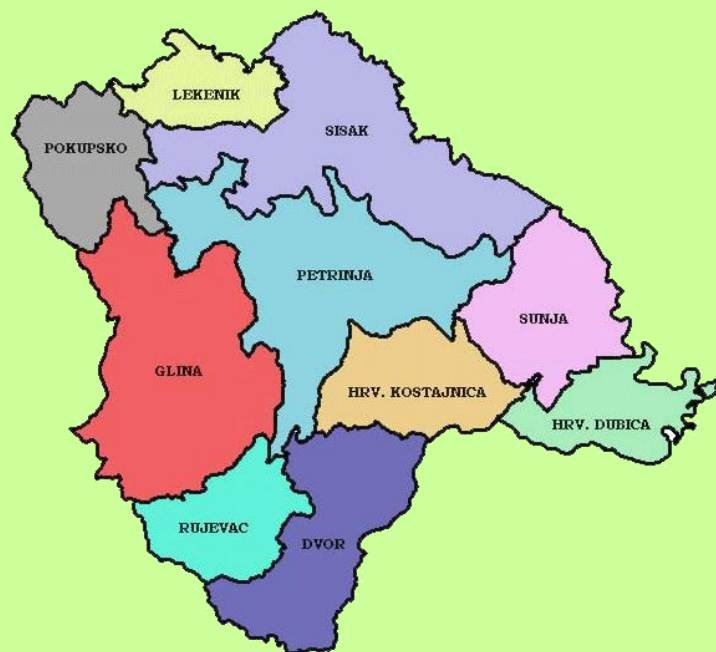
- Etat (sječa) -sječiva drvena masa označava količinu drvene mase koju je dopušteno iskorištavati u gospodarske svrhe
 - Hrvatske šume d.o.o. 6,4 mil. m³ m

Izvor podataka: Šumskogospodarska osnova područja Republike Hrvatske (2016.-2025.):

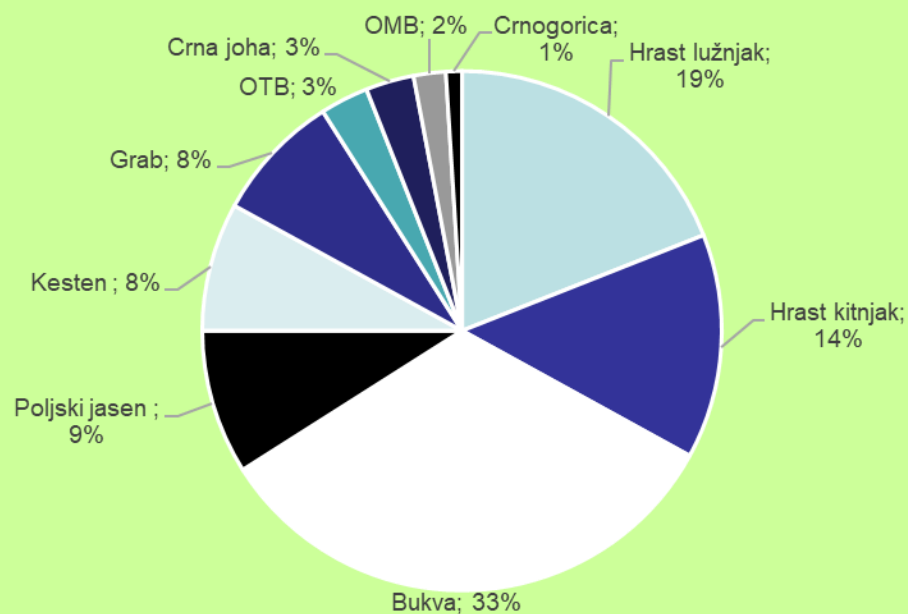
Uprava šuma Podružnica Sisak

Uprava šuma Podružnica Sisak jedna je od 17 Uprava u sastavu Hrvatskih šuma d.o.o. Zagreb, poduzeća koje se bavi gospodarenjem šumama i šumskim zemljištima u Republici Hrvatskoj. Djeluje na području Sisačko-Moslavačke županije i jednim manjim dijelom ulazi u sastav Zagrebačke županije.

Područje je po prirodnim osobinama vrlo raznoliko. Sastoji se od južnog dijela Turopolja, Pokuplja i Posavine s depresijom Lonjskog polja, najnižeg područja u središnjoj Hrvatskoj, zatim blago valovitog južnog dijela Vukomeričkih Gorica i pobrđa Banovine, te gorskog trupa Zrinske gore i njezinih južnih obronaka koji se spuštaju u dolinu Une.

Ukupna površina državnih šuma kojim a gospodari UŠP Sisak iznosi 91.977,05 ha, a ukupna drvna zaliha 20.641.415 m³. Od toga je bukva zastupljena s 33%, hrast lužnjak 19%, hrast kitnjak 14%, poljski jasen 9%, kesten 8%, grab 8%, OTB 3%, crna joha 3%, OMBB 2% i crnogorica 1%

Godišnji tečajni prirast	501.531 m ³
Godišnji etat	404.649 m ³
Glavni prihod	264.540 m ³
Prethodni prihod	140.109 m ³

Šumskouzgajni radovi (prosječno godišnje):
Gospodarenje šumom i šumskim zemljištem

Prirodna obnova šuma	1.214 ha
Umjetna obnova šuma	56 ha
Konverzija	41 ha
Sanacija i obnova oštećenih sastojina	77 ha
Njega šuma	2.737 ha
Otvorenost šuma:	8,38 km/1000 ha

- Podjela šuma prema:
 - namjeni:
 - gospodarske
 - zaštitne
 - posebne namjene
 - načinu gospodarenja:
 - jednodobne
 - preborne
 - raznodobne
 - uzgojnom obliku:
 - visoke (sjemenjače)
 - niske (panjače)
 - degradirane (šikare, makije i dr.)
 - omjeru vrsta:
 - čiste (>90% jedne vrste)
 - mješovite

➤ fitogeografskoj pripadnosti:

- mediteranske šume (hrast crnika, alepski bor, crni jasen, crni grab, bijeli grab, oštika, crni bor, pinija, lovor, pistacija, maslina, rogač, planika, zelenika i dr.)
 - degradacijski stadiji: makija, garig, kamenjara
- kontinentalne šume
 - nizinske poplavne šume
 - vrbe i topole
 - joha
 - poljski jasen
 - hrast lužnjak
 - brežuljkaste šume (150 do 500 mnm)
 - hrast kitnjak
 - bukva
 - pitomi kesten
 - cer
 - breza, grab, trešnja, klen i dr.

- brdske šume (500 do 800 mnm)
 - bukva
 - hrast kitnjak, pitomi kesten
 - gorski javor, mliječ, gorski brijest, obični jasen
- gorske šume (800 do 1100 mnm)
 - jela
 - smreka
 - bukva
- pretplaninske i planinske šume (1100 do 1700 mnm)
 - bukva
 - jela
 - obični bor
 - smreka
 - bor krivulj -granica šumske vegetacije

Prema cilju gospodarenja šumama određuje se ophodnja glavne vrste drveća. U sastojinama visokog uzgojnog oblika gospodarskih šuma ophodnja se određuje za glavne vrste drveća kako slijedi:

1. lužnjak i crniku – 140 godina
2. kitnjak i međunac – 120 godina
3. običnu bukvu i gorski javor – 100 godina
4. cer, poljski i obični jasen – 80 godina
5. obični grab i crnu johu – 70 godina
6. crni grab, bjelograbić i divlju trešnju – 60 godina
7. lipe – 50 godina
8. kesten i brezu – 40 godina
9. domaće topole i vrbe – 40 godina
10. jelu – 100 godina
11. smreku, crni i obični bor, piniju – 80 godina
12. alepski i primorski bor – 60 godina.

U zaštitnim šumama i zaštićenim šumama u kojima je dopuštena gospodarska uporaba prirodnih dobara, ophodnja se može odrediti uvažavajući njihovu primarnu namjenu.

Ophodnja za panjače kojima se nastavlja gospodariti kao sastojinama niskog uzgojnog oblika određuje se ciljem gospodarenja.

Ophodnja u panjačama koje se prirodnim putem prevode u sjemenjače, umanjuje se za 30% od ophodnje iz stavka 1. ovoga članka.

UREĐIVANJE ŠUMA

Gospodarenje šumama - započinje s planiranjem

Šumskogospodarski planovi definiraju cilj, smjernice i način za postizanje planiranog cilja:

- šumskogospodarska osnova područja RH
- osnova gospodarenja gospodarskom jedinicom
- program gospodarenja gospodarskom jedinicom s planom upravljanja područjem ekološke mreže
- program gospodarenja šumama privatnih šumoposjednika
- program gospodarenja šumama posebne namjene za potrebe obrane RH
- program gospodarenja šumskim sjemenskim objektima
- program zaštite njege i obnove šuma
- program gospodarenja šumama posebne namjene kojima gospodari Pravna osoba

Šumskogospodarski plan (Osnova ili Program gospodarenja) odobrava se od strane Ministarstva poljoprivrede za razdoblje od 10 godina, orijentacijski za daljnjih 10 godina i za još idućih 20 godina, odnosno projekcija stanja šuma za idućih 40 godina.

Šumskogospodarskim planom (Osnovom ili Programom) gospodarenja propisuju se radovi gospodarenja šumama, a to prvenstveno uzgojni radovi (radovi obnove šuma), radovi zaštite šuma i etat (lokacija, količina drvne zalihe i način na koji se treba posjećiti).

PROSTORNA PODJELA ŠUMA

- radi izrade i provođenja šumskogospodarskih planova , šumskogospodarsko područje RH dijeli se na gospodarske jedinice (684 gospodarske jedinice u vlasništvu RH i 407 gospodarskih jedinica privatnih šumoposjednika)
- gospodarske jedinice dijele se na odjele i odsjeke, radi lakšeg gospodarenja, nadzora i orijentacije na terenu
- maksimalna površina odjela u pravilu ne može biti veća od 60 ha
- unutar odjela formiraju se odsjeci, koji u pravilu ne mogu biti manji od 1 ha, osim u šumama šumoposjednika
- odsjeci se formiraju prema uzgojnom obliku, sastojinskom obliku, razvojnem stadiju, vrsti drveća, starosti, cilju gospodarenja, omjeru smjese i obrastu

Inventura šuma – utvrđivanje stanja

Utvrdjivanje površine (vlasničko i posjedovno stanje) i obilježavanje na terenu.

Izmjera:

-utvrđivanje distribucije prsnih promjera:

-totalna klupaža (izmjera prsnih promjera /na 1,30 m/ svih stabala)

-uzorkovanje (izmjera na primjernim površinama –krugovima)

-izmjera visina stabala

-izmjera prirasta stabala bušenjem izvrtaka

-dendrometrijska obrada → utvrđivanje drvene zalihe i prirasta

Propis radova

Određivanje etata (lokacija i količina za sječu)

Etat se određuje prema proizvodnim mogućnostima staništa za svaki uređajni razred, po odsjecima i vrsti drveća, a razrađuje se po grupama sortimenata na razini gospodarske jedinice.

-Potrajnost prihoda etata planira se po uređajnim razredima glavnih gospodarskih vrsta drveća na razini šumskogospodarskog područja.

-Etat u jednodobnim sastojinama iskazuje se kao etat glavnog i prethodnog prihoda, a u prebornim i raznodobnim sastojinama kao opća osnova sječa, a određuje se po odsjecima.

-Etat se ne planira u šumama u kojima je zabranjena gospodarska uporaba prirodnih dobara.

Etat glavnog prihoda jednodobnih sastojina visokoga uzgojnog oblika određuje se po metodi razmjera dobnih razreda, usporedbom stvarnog i normalnog razmjera dobnih razreda za svaki uređajni razred posebice, uzimajući u obzir stanišne, sastojinske i gospodarske prilike.

Sastojine za glavni prihod odabiru se temeljem sljedećih kriterija:

1. sastojine zadnjega dobnog razreda
2. sastojine predzadnjega dobnog razreda kada je znatno poremećen razmjer dobnih razreda na velikim šumskim kompleksima istog uređajnog razreda, i to:
 - a. kada stabla glavne vrste drveća imaju srednji promjer jednak ili veći od srednjeg promjera normalne sastojine odgovarajućeg boniteta u dobi ophodnje, prema prirasno-prihodnim tablicama domaćih autora
 - b. u mješovitim sastojinama hrasta lužnjaka i poljskog jasena s udjelom jasena većim od $\frac{1}{3}$
3. sastojine loše kakvoće i zdravstvenog stanja, te obrasta glavne vrste drveća ispod 0,4.

Jednodobne sastojine visokog uzgojnog oblika obnavljaju se prirodnim putem oplodnim sječama (postupičnim).

U sastojinama za koje su osnovom odnosno programom propisane oplodne sječe može se provoditi:

Pripremni sjek: -provodi se ako za njim ima potrebe (gušćim sastojinama) kako bi se razmaknule krošnje, omogućilo bolje plodonošenje, te dovelo više svjetla i topline na tlo u cilju poticanja rasta ponika i podmlatka

Naplodni sijek:

1. u godini ili jednu do dvije godine nakon dobrog uroda sjemena glavne vrste drveća
2. ako se unese odgovarajuća količina sjemena glavne vrste drveća neposredno prije naplodnog sjeka.

Dovršni sijek: -provodi se kad je najmanje 70% površine odsjeka pokriveno podmlatkom glavne vrste drveća koji je sposoban za samostalan razvoj.

Etat prethodnog prihoda jednodobnih sastojina visokog uzgojnog oblika određuje se na temelju šumskouzgojnih zahtjeva za njegom šuma prorjedom, za svaku sastojinu starosti iznad prvog dobnog razreda po odjelima odnosno odsjecima, uspoređujući stanišne prilike, drvenu zalihu, strukturu i dob sastojine s normalnim stanjem.

Etat prethodnog prihoda jednodobnih sastojina niskog uzgojnog oblika određuje se na temelju šumskouzgojnih zahtjeva za njegom šuma proredom.

Etat prebornih i raznodobnih šuma propisuje se općom osnovom sječa, a realizira se u prebornim šumama stablimičnom i grupimičnom sječom u ophodnjicama ne kraćim od pet godina, dok se u raznodobnim realizira proredom i obnovom u skupinama.

Glavni šumski proizvodi

Šume su izvor sirovine za drvnu industriju.

To su prvenstveno trupci (furnirski i pilanski), te ostalo tehničko drvo različitih namjena (drvo za preradu, bandere, kolje, građa i dr.).

Vrlo bitno je ogrijevno drvo za domaćinstva, a sve više i proizvodnja biomase.

ŠUMSKO UZGOJNI RADOVI

(radovi gospodarenja šumom i šumskim zemljištem)

1. Izrada, obnova i revizija šumskogospodarskih planova
2. Prirodna obnova šuma
3. Umjetna obnova šuma
4. Podizanje šuma na neobraslom šumskom zemljištu
5. Konverzija šuma
6. Sanacija i obnova šuma oštećenih biotskim i abiotskim čimbenicima
7. Njega šuma
8. Zaštita šuma od štetnih organizama i požara
zaštita od požara (protupožarne prosjeke, motriteljsko-dojavna služba, protupožarne ekipe po šumarijama, stručno osposobljavanje osoblja, suradnja s lokalnim DVD-ima)
zaštita od biljnih bolesti i štetočina (prskanje, aviotretiranje, podizanje zaštitnih ograda, postavljanje otrovnih meka za sitne glodavce, zaštita sjemena tretiranjem)
dijagnostičko-prognostička služba:
praćenje stanja šuma –fenološka motrenja, bioindikacijske točke (mreža 4 x 4 km), točke za praćenje umiranja šuma – međunarodni europski projekt, praćenje brojnosti populacije štetnika i klimatskih prilika koje pogoduju njihovom razvoju

9. Doznaka stabala
10. Čuvanje šuma –putem čuvarske službe
11. Rasadničarstvo i sjemenarstvo
12. Planiranje, projektiranje, izgradnja, rekonstrukcija i održavanje šumske infrastrukture
13. Održavanje izvora, bunara i cisterni
14. Pridobivanje drvnih šumskih proizvoda
15. Pridobivanje nedrvnih šumskih proizvoda
16. Održavanje neobraslog šumskog zemljišta za potrebe bioraznolikosti

EKOLOGIJA I ZAŠTITA ŠUMA

Šumski ekosustav vrlo je složen i osjetljiv, a istovremeno je izložen raznim nepovoljnim utjecajima:

- promjena klimatskih prilika (dugotrajne suše, visoke temperature, nepovoljan oborinski režim)
- neredovit i smanjen urod sjemena šumskih vrsta drveća
- nepovoljan vodni režim (poplavne i podzemne vode) – melioracijski zahvati, nasipi, kanali i sl.
- onečišćenje okoliša, sve strožiji kriteriji – zagađenost zraka, vode, odlaganje smeća u šumi i dr.,
- šumski požari – uglavnom dolaze u šumu sa susjednih poljoprivrednih površina
- biljne bolesti (pepelnica, rak kore kestena, bolesti na jasenu)
- štetna entomofauna (hrastva mrežasta stjenica, gubar, zlatokraj, mrazovci, kukavičji suznik, kestenova osa šiškarica, savijači, pipe i dr.)
- štete od sitnih glodavaca (voluharice, miševi)
- štete od divljači (divlje svinje, srne, jeleni, dabrovi)
- štete od domaće stoke (pitome svinje, konji, krave)
- bespravna sječa i uzurpacija zemljišta

BOLESTI I ŠTETNICI NAŠIH NAJVAŽNIJIH ŠUMSKIH VRSTA

HRAST LUŽNJAK i HRAST KITNJAK

Hrastova pepelnica – gljivična bolest na listu (najčešće) mladih izbojaka u proljeće

Gubar glavonja – štetnik koji dolazi periodično (5-10 godina), u stadiju gusjenice brsti isključivo hrastovo mlado lišće. U godinama prenamnoženja izaziva velike štete gdje može obrstiti sva stabla na nekoliko tisuća hektara šume.

Jajno leglo

Gusjenica

Leptir-mužjak

Leptir-ženka

Velika hrastova strizibuba – štetnik čest u našim hrastovim šumama koji se ne hrani lišćem, već oštećuje hrastova stabla (uglavnom oslabljela) bušeći hodnike u samom drvu gdje polaže jajašca.

strizibuba – hodnici u drvu

strizibuba – odrasli mužjak

ostali štetnici: veliki i mali mrazovac, hrastov četnjak, zeleni hrastov savijač, zlatokraj, kukavičji suznik, hrastova osa listarica i dr.

Jasen

Jasenova pipa – štetnik koji dolazi samo na vrstama jasena, štete čini brštenjem mladog lišća. Karakteristično za ovog štetnika je da se lišćem hrani i gusjenica i odrasli kukac.

Chalara fraxinea – kod nas relativno nova bolest na jasenu; predstavlja gljivično oboljenje na izbojcima jasena, a uzrokuje značajno propadanje i sušenje jasenovih šuma.

Obična bukva je kod nas najraširenija vrsta i poznata kao najotpornija, međutim ipak postoje bolesti koje ju napadaju:

Rak bukove kore

Razne gljive truležnice

Pitomi kesten

Rak kore pitomog kestena – gljivično oboljenje koje izaziva rane na deblu i granama (raspucala kora) i koje mogu biti površinske slabe ili jače ili pak izazvati postupno odumiranje stabla.

- **Kestenova osa šiškarića** (*Dryocosmus kuriphilus*) –štetnik-insekt, u Hrvatskoj od 2010. godine

Kestenova osa šiškarića –odrasla jedinka

Deformirani listovi uslijed napada kestenove ose šiškariće

Obična jela

Simbol je naših brdskih crnogoričnih šuma, najvećim dijelom rasprostranjene u Lici i Gorskom kotaru te nešto u kontinentalnoj Hrvatskoj. Jedna od naših najoštećenijih vrsta drveća.

Sušenje jele uzrokovano je nizom štetnih čimbenika (promjena klime, suše, kisele kiše, štetnici i bolesti...)

U Hrvatskoj je znatno oštećeno oko 70% stabala obične jele.

Sporedni (nedrvni) šumski proizvodi

- Pašarenje
- Brst
- Žirenje
- Sakupljanje gljiva, ljekovitog i ukrasnog bilja
- Branje i sakupljanje plodova i sjemena šumskog drveća i grmlja

OPĆEKORISNE FUNKCIJE ŠUMA

1. Zaštita tla, prometnica i drugih objekata od erozija, bujica i poplava
2. Utjecaj na vodni režim i kvalitetu voda
3. Utjecaj na plodnost tla i poljodjelsku proizvodnju
4. Utjecaj na klimu i ublažavanje klimatskih promjena
5. Zaštita i unapređivanje čovjekova okoliša
6. Stvaranje kisika, ponor ugljika i pročišćavanje atmosfere
7. Rekreativna, turistička i zdravstvena funkcija
8. Stvaranje uvjeta za divljač i ostalu faunu
9. Povećan utjecaj zaštitnih šuma i šuma posebne namjene na bioraznolikost

Često spominjani parafiskalni namet OKFŠ, Zakon o šumama, čl.65.:

”(1) Pravne i fizičke osobe koje su obveznici poreza na dobit te fizičke osobe koje su obveznici poreza na dohodak, a u Republici Hrvatskoj obavljaju registriranu djelatnost i ostvaruju godišnji prihod i primitak veći od 995.421,06 eura, plaćaju naknadu za korištenje općekorisnih funkcija šuma.

(2) Naknada iz stavka 1. ovog članka plaća se u visini 0,015 % od ukupnog prihoda i ukupnih primitaka i uplaćuje se u državni proračun za namjene iz članka 68. ovoga Zakona tromjesečno i u roku od osam dana računajući od dana kada je obračun naknade postao konačan.”

Članak 68. ZOŠ-a

(1) Iz sredstava naknade za općekorisne funkcije šuma financiraju se:

1. Radovi gospodarenja u zaštitnim šumama i šumskim zemljištima
2. Troškovi izrade i odobrenja šumskogospodarskih planova iz članka 29. ovog Zakona
3. Radovi gospodarenja u gospodarskim šumama malih šumoposjednika, osim radova pridobivanja drvnih i nedrvnih šumskih proizvoda
4. Radovi gospodarenja u gospodarskim šumama javnog šumoposjednika, Ustanove, Pravne osobe, srednjih i velikih šumoposjednika i to:
 - a) podizanje novih šuma na neobraslom šumskom zemljištu
 - b) sanacije i obnove šuma oštećenih biotskim i abiotskim čimbenicima
 - c) održavanje izvora, bunara i cisterni
5. Razminiranje šuma i šumskog zemljišta
6. Znanstveni i stručni skupovi iz područja šumarstva
7. Vatrogasne djelatnosti

ŠUMSKI DOPRINOS

Zakon o šumama, čl. 69.

- (1) Pravne i fizičke osobe, osim malih šumoposjednika (do 20 ha), koje obavljaju prodaju proizvoda iskorištavanja šuma (drvni sortimenti) plaćaju jedinicama lokalne samouprave šumski doprinos u odnosu na prodajnu cijenu proizvoda na panju.
- (2) Šumski doprinos u visini od 10 % plaća se jedinicama lokalne samouprave sa statusom potpomognutih područja utvrđenih posebnim propisom kojim se uređuje upravljanje regionalnim razvojem i jedinicama lokalne samouprave u brdsko-planinskim područjima utvrđenim posebnim propisom, dok se šumski doprinos u ostalim jedinicama lokalne samouprave plaća u visini od 5 %.
- (3) Sredstva šumskog doprinosa uplaćuju se na poseban račun jedinice lokalne samouprave područja na kojem je obavljena sječa šume i koriste se isključivo za financiranje izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture.

Lovstvo

Lov je ljudska aktivnost od početka čovječanstva.

Zakon o lovstvu (N.N. br. 99/18, 32/19 i 32/20)

Lovišta: -državno –ustanovljeno na zemljištu u vlasništvu RH
-privatno -ustanovljeno na zemljištu u vlasništvu pravne ili fizičke osobe
-zajedničko –ustanovljeno na zemljištima raznih vlasnika

Lovišta se mogu ustanoviti kao otvorena, ograđena lovišta i uzgajališta divljači.

Lovnogospodarski planovi: LGO, program uzgoja divljači, program zaštite divljači i njihove revizije

Briga o životinjama i okolišu:

- prihrana
- briga o zdravstvenom stanju
- praćenje i reguliranje brojnosti pojedinih životinjskih vrsta
- izgradnja lovnotehničkih objekata (hranilišta, solišta, pojilišta)

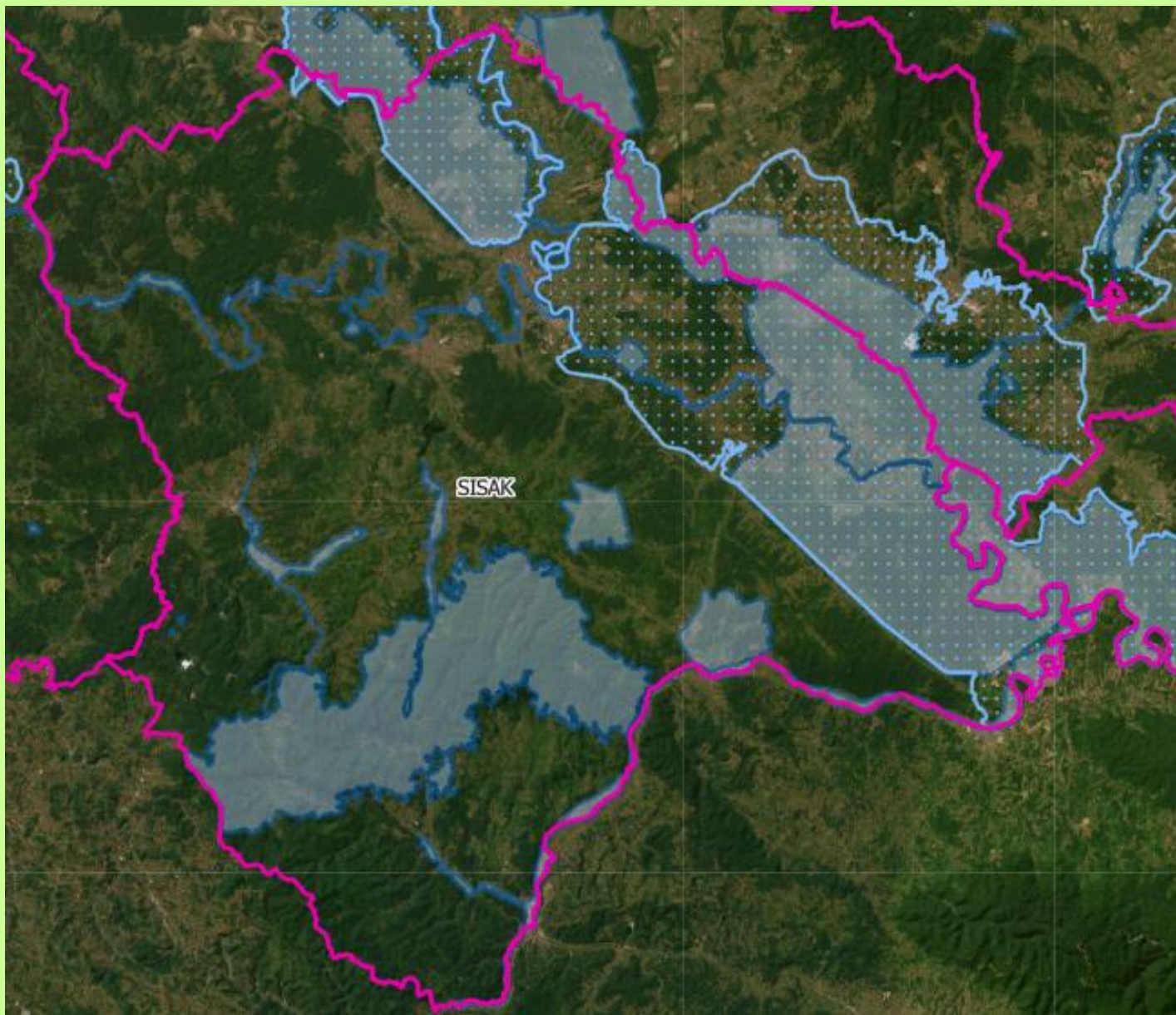
Gospodarska djelatnost

Sport, hobi, rekreacija

Ekološka mreža Natura 2000 u Republici Hrvatskoj

- Natura 2000 je ekološka mreža Europske unije koju čine prirodni stanišni tipovi i staništa divljih vrsta od interesa za Europsku uniju.
- Ekološka mreža Republike Hrvatske obuhvaća 25.956 km² i pokriva 36,8 % kopnenog teritorija te 9,3 % mora pod nacionalnom jurisdikcijom (teritorijalno more i isključivi gospodarski pojas RH).
- Ekološku mrežu čine:
 - područja očuvanja značajna za ptice (POP)
 - područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)
 - vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS)
 - posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS)

Područja EM Natura 2000 na području UŠP Sisak, 48.855,69 ha
(53,2 %), odnosno 63.664,08 ha PGPU EM

FSC (Forest Stewardship Council) certifikacija

FSC certifikatom se međunarodno priznaje da je način gospodarenja šumama "Hrvatskih šuma" u skladu sa strogim kriterijima, pa je to i priznanje hrvatskoj šumarskoj struci koja već generacijama na odgovoran način gospodari tim izuzetno značajnim nacionalnim resursom.

Prema definiciji, "FSC akreditirana certifikacija znači da se šumom gospodari prema strogim ekološkim, socijalnim i ekonomskim standardima."

Vijeće za nadzor šuma (The Forest Stewardship Council - FSC) je međunarodno tijelo koje pojedinim organizacijama daje dozvolu za izdavanje certifikata i time garantira za autentičnost njihovih nalaza. Cilj je programa FSC da se promovira ekološki odgovorno, društveno korisno i ekonomski održivo gospodarenje šumama u svijetu donošenjem općepriznatih standarda kojima će se priznati i poštivati Načelo odgovornog šumarstva.

FSC je osnovan 1993. uz potporu glavnih ekoloških nevladinih udruga kao što su World Wildlife Fund, Friends of the Earth i Greenpeace. To je nevladina udruga sa sjedištem u Oaxaci, Meksiko, certifikate izdaje putem ovlaštenih tvrtki i do sada je izdano oko 450 certifikata u 50 zemalja svijeta.

Općenito je prihvaćeno da se bogatstvom šuma i pripadajućom zemljom treba upravljati na način da se poštuju sociološke, ekonomske, ekološke, kultume i duhovne potrebe sadašnjih i budućih generacija. Štoviše, povećana društvena svijest o uništavanju i degradaciji šuma je dovela do toga da se potrošači žele osigurati da kupovinom drveta i drugih proizvoda šume neće doprinijeti tom uništavanju, već pomoći očuvanju šumskog bogatstva za budućnost. Odgovarajući na takve zahtjeve, pojavile su se međunarodne organizacije koje su izradile standarde koje je potrebno zadovoljiti kako bi se steklo pravo na zaštićenu markicu koja se stavlja na proizvode i ukazuje na to da potječu od drveta iz šuma kojima se gospodari na općeprihvaćen odgovoran način.

U tome su smislu razrađene procedure kojima se ispituje da li određeni upravitelj šuma (pravna ili fizička osoba zadužena za gospodarenje određenim šumskim površinama) poštuje odredbe međunarodno priznatog standarda za certifikaciju. Općenito, FSC standard je zasnovan na načelima i kriterijima koji uravnoteženo vode brigu o ekonomskim, socijalnim i ekološkim komponentama gospodarenja šumama. Certifikat može izdati samo od FSC centrale ovlaštena organizacija (u slučaju HŠ to je britanska tvrtka Soil Association Woodmark) koja provodi inspekcijski nadzor, te uvidom u dokumentaciju i stanje na terenu utvrđuje stupanj usklađenosti sa standardom. FSC certifikat se izdaje na pet godina, a podložan je godišnjem inspekcijskom monitoringu.

VAŽNO ZA ZAPAMTITI!

1. ŠUMA JE OGRANIČEN I VRLO OSJETLJIV PRIRODNI RESURS

2. ŠUMA JE OBNOVLJIVI PRIRODNI RESURS, POD UVJETOM DA SE NJOME STRUČNO GOSPODARI

- Mnogi gradovi i sela dobili su imena po vrstama drveća:
Dubrovnik, Vrbovec, Brestovac, Jasenovac, Topolovac, Kostajnica, Drenovac, Hrastovica, Lipovica, Javornik, Brezovica, Bukovica, Borje, Klenovnik, Jabukovac, Višnjica, Murvica i dr.
- Mnoga imena ljudi su potekla su od šume i šumskog drveća:
Silvija, Dubravka, Jela, Drenka, Javorko, Jasen, Borko i dr.

